

VI ER NØDT TIL AT SNAKKE OM GRØNLAND!

af Aka Niviâna

Efter 15 år i Danmark er jeg for nyligt flyttet til Nuuk, i mit hjemland, Grønland. Det gjorde jeg af flere årsager, men først og fremmest for at genlære mit sprog og genforenes med min kultur. Efter mange år, hvor dansk og engelsk havde været de sprog jeg brugte i min hverdag forsvandt det grønlandske ligeså stille. Da det gik op for mig hvor meget, var der ikke længere nogen tvivl om, hvad der var det rigtige at gøre.

Jeg har altid følt mig som grønlandsk. Det har både min opdragelse og oplevelse altid forsikret mig om. Mine forældre lod mig aldrig glemme hvor jeg er fra og det samme med omverdenen. Fra mine forældres side betød det stolthed, men fra omverdenen var det altid en nedladende påmindelse om, at jeg altså ikke er ligesom dem.

EN NØDVENDIG SAMTALE

Som grønlænder bliver der altid stillet spørgsmål til ens identitet. Både fra dansk side, men også fra grønlandsk. Det kommer sig af en kolonisering som skete i hjælpens navn, trods det efter min mening aldrig var til nogen hjælp, i hvert fald ikke for Grønland.

Koloniseringen betød blandt andet, at vi blev et meget blandet folk. Dette er ikke en dårlig ting i sig selv, men det medførte blandt andet at det kan være svært at definere hvem man er og hvor man hører til. Det er en samtale der stadig den dag i dag er meget aktuel og det er et emne som deler vandene i høj grad.

Men hvordan definerer man det? Kan man definere, hvem der er rigtig grønlænder eller ikke? Er det mere en følelse end det er genetisk?

Jeg er selv i tvivl om hvad det vil sige og jeg tror den eneste måde at finde ud af det er ved at blive ved med at have den samtale som allerede er i gang. Det er ligeledes vigtigt at få så mange perspektiver med som muligt, især dem som sjældent bliver hørt.

IDENTITET Gennem Traditioner

En anden ting, som efter min mening bidrager til en positiv udvikling i forhold til identitet, er inuit tatoveringer. Det er en måde at definere sig selv og sin identitet, som samtidigt er meget symbolsk. I rigtig mange år har man udefra prøvet at definere Grønland og det grønlandske folk, men via blandt andet inuit tatoveringer, er det en måde at definere sig selv og hylde vores forfædre på en meget direkte måde. Jeg tror på der ligger en heling i at genoplive nogle af de traditioner, som var så vigtige for vores formødre og fædre. I mange år var det forbudt at få lavet de tatoveringer, da det blev set som hedensk, men nu er tiden inde til at tage den magt tilbage over vores liv som blev frataget os. Jeg tror på der ligger en heling i netop at kunne "tage sit ansigt tilbage". Takket være Maya Sialuk og hendes fantastiske arbejde er det nu en mulighed!

Jeg havde for nyligt en samtale med en dansker, som spurgte mig hvorfor det er så vigtigt at kunne definere sig selv. "Vi render jo heller ikke rundt med vikingehjelm i Danmark, men hvorfor er det vigtigt for nogle grønlændere med inuit tatoveringer og jeres identitet i det hele taget?". Det er det af flere årsager. En af årsagerne, som jeg allerede har nævnt, er muligheden for at definere sig selv. En anden årsag er også at det er vigtigt at kunne vise verden et andet billede af grønlandsk kultur end de fordomme som i mange år har været det, udefrakommende opfattede Grønland og grønlændere som. Det er vigtigt, for at gøre op med de fordomme at vise hvor rig en kultur inuit kulturen er. Vi er andet end stereotyper og sørgelige skæbner. Jeg mener også det er vigtigt for de fremtidige generationer, at kunne se dem selv i en anden kontekst end den medierne som regel sætter dem i. Det er vigtigt for en blomstring af unge som gamle at kunne se sig selv i en positiv sammenhæng.

IDENTITET Som Heling

Jeg tror heling af én selv er et vigtigt skridt mod en bedre verden. Jeg er overbevist om, at når man har fokus på sin egen heling og bedring er det lettere at forholde sig til andre, ligeledes lettere at forstå andre. Heling betyder for mig ikke kun at drikke sin urtete og løbe sin aftentur, men at revurdere sit menneske- og livssyn. Det betyder at alvorligt overveje hvilke handlinger og hvilken energi man sender ud. Det betyder at tage ansvar for sine handlinger og reaktioner. Det betyder at være villig til at lytte til folk, selvom de måske har en oplevelse man ikke kan genkende eller identificere sig med.

Hvis man prøver at forstå sig selv og ligeledes erkender at man ikke er perfekt, så er jeg overbevist om at man kan lære at forstå andre og møde dem hvor de er. Det betyder ikke nødvendigvis at skulle være enige med alle, men det er lettere at føre en dialog med andre når man til en vis grad forstår hvor deres overbevisninger kommer fra.

ET HISTORISK ANSVAR

En sidste ting i forhold til heling og Grønland: Danmark er nødt til at tage et historisk ansvar for den skade Grønland er blevet påført. Ikke kun på et niveau hvor man siger: "Åh ja, det var forfærdeligt dengang!", men på et niveau hvor man rent faktisk gør noget ved det. Det er heller ikke kun i fortiden det var sådan, det er stadig sådan den dag i dag. Stereotypiske fremstillinger er skadelige for os og vores efterkommere – sig fra når nedladende kommentarer om grønlændere bliver ytret, opsøg selv viden om os og vores komplekse historie og samfund. Det er ikke for at sige der ikke er problemer i det grønlandske samfund, som vi selv er skyld i – vi har selv et stort ansvar at skulle tage, især når vi en dag skal stå som et selvstændigt land – men Danmark er nødt til også at tage et ansvar. Det er ikke nødvendigvis for at skamme og skælde ud, men mere for at være ærlige omkring hvad der har fået os der hvor vi er i dag og for at finde en løsning til alle de problemer vi står overfor.

INGEN SIMPLE LØSNINGER

Til komplekse problemer er der som regel ingen simple løsninger, hvilket naturligvis også er tilfældet her. Der er heller ingen garanti for at den ene eller den anden måde er løsningen! Jeg påstår ej heller at have den komplette løsning til alle vores problemer, men jeg er af den overbevisning at kommunikation er et skridt den rigtige retning.

Aka Niviâna, født 1995 i Upernavik, Grønland, er grønlandsk forfatter og digter, der skriver om dekolonisering, ligestilling og identitet. "Vi er nødt til at snakke om Grønland!" er skrevet til undervisningsforløbet "Sprog og identitet" fra Operation Dagsværk.